

Lakimuutokset muistettava huomioda sosiaalialan korkeakouluopetuksessa

Sosiaalialan lainsäädäntö on kokenut vuoden 2015 alun aikana huomattavia lakiuudistuksia, kun täysin uudistettu sosiaalihuoltolaki on tullut voimaan. Lisäksi voimaan on tullut laki sosiaalihuollon asiakirjoista, ja lait sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä ja sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista ovat kokeneet muutoksia. Vuonna 2016 lakikenttä uudistuu lisää, kun sosiaalialalla saadaan voimaan odotettu ammatinharjoittamislaki. Talentian Sosiaalialan Opiskelijat TaSO ry haluaa muistuttaa ammattikorkeakouluja ja yliopistoja lakiuudistusten huomioimisen tärkeydestä sosiaalialan korkeakouluopetuksessa.

Merkittävimpana lakiuudistuksena on huhtikuun alusta astunut voimaan uusi sosiaalihuoltolaki, joka pakottaa kuntia muokkaamaan merkittävästi palvelurakenteitaan ja palveluiden sisältöä. Lain myötä sosiaalialan painopistettä on tarkoitus niin rakenteellisesti kuin ideologisesti siirtää korjaavista toimenpiteistä ennalta ehkäiseviin palveluihin. TaSO ry näkee, että sosiaalialan korkeakouluopinnoissa on ensisijaisen tärkeää perehtyä lakiuudistuksiin ja huomioda niiden vaikutus osana sosiaalialan toimintaympäristön kehittymistä, jotta tulevat alan ammattilaiset ovat tietoisia lain käytännön tason uudistuksista ja pystyvät ottamaan tarkoituksenmukaisesti paikkansa työelämän kehityksessä. Sosiaalialan käytännöt ja osaamisvaatimukset eivät voi pysyä muuttumattomina yhteiskunnan kehittyessä, ja korkeakouluopetuksen pitää vastata ajantasaisesti toimintaympäristön muutoksiin tarvittavan osaamisen takaamiseksi opiskelijoille. TaSO ry haluaa muistuttaa korkeakouluja myös alueellisten työelämäsuhteiden tärkeydestä lakimuutosten keskellä. Korkeakouluilla on tärkeä tehtävä sosiaalisen osaamisen esiin nostamisessa yhteiskunnallisten rakenteiden muutoksessa, kun ne seuraavat lakiuudistusten vaikutusta sosiaalialan käytäntöihin ja uudistusten suhdetta kentältä nouseviin osaamis- ja palveluodotuksiin.

Uuden sosiaalihuoltolain myötä sosiaalialan konkreettiset palvelut ovat muutoksessa ja korkeakoulujen pitää tiedostaa muutokset opetuksessaan. Uusia lakeja pitää pohtia kuitenkin myös sen kannalta, mitä ne vaativat työntekijöiltä eettisesti, sillä esimerkiksi lakimuutokset asiakastietojen kirjaamisesta ja sähköisestä käsittelystä korostavat sosiaalialan työntekijöiden vastuuta. TaSO ry:n mielestä hyvä lainsäädännön tunteminen on edellytys eettisyyden toteutumiselle sosiaalialan käytännön työssä, jotta sosiaalialan asiantuntijat tiedostavat oman ammatillisen vastuunsa mutta myös sen rajat. Sosiaalialan työssä liikutaan niin vakavien ja haastavien ilmiöiden rajapinnoilla, että lainsäädännöllisten vaatimusten ja toimintamahdollisuuksien tunteminen on erottamaton osa sosiaalialan asiantuntijuutta ja eettisen työotteen toteuttamista.

Tällä kannanotolla TaSO ry vetoaa valtakunnallisesti korkeakouluihin ja pyytää korkeakouluja huomioimaan viimeaikaiset ja tulevat lakimuutokset uuden lukuvuoden opetusta suunniteltaessa. Pysymällä aktiivisesti mukana toimintaympäristön muutoksissa voimme puolustaa ja kehittää alamme ammatillisuutta ja osaamista ilman, että vaatimuksia asetetaan alalle vain ulkopuolelta!

TaSO ry:n hallituksen puolesta 25.5.2015

Lotta Reito, puheenjohtaja

Tilda Oikari, koulutuspoliittinen vastaava